

Sendt til: uim@uim.dk og lant@uim.dk

Sagsnr.: 2023-10436

6. marts 2025

DRC Dansk Flygtningehjælps bemærkninger til ny bekendtgørelse om hjemrejsestøtte mv.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har d. 6. februar 2025 sendt ovenstående udkast til ny bekendtgørelse i høring med en frist for eventuelle bemærkninger d. 6. marts 2025. DRC Dansk Flygtningehjælp sætter pris på muligheden for at fremkomme med bemærkninger til det fremsendte udkast til ny bekendtgørelse.

Hjælp til hjemrejse til udlændinge, der er meddelt afslag på asyl

Udlændingelovens § 43 a, der indeholdt regler om mulighed for at yde hjælp til udlændinges tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland, blev ophævet ved lov nr. 982 af 26. maj 2001 (hjemrejseloven). DRC Dansk Flygtningehjælp finder det positivt, at der i udkastet til ny bekendtgørelse om hjemrejsestøtte mv. igen etableres mulighed for at yde hjælp til hjemrejse til udlændinge omfattet af hjemrejselovens § 7 a.

I udlændingelovens § 43 a, stk. 1 kunne der ydes hjælp til udgifter til billet til fly, tog mv., til transport af personlige ejendele, til transport af udstyr nødvendigt for pågældendes erhverv samt til andre udgifter forbundet med rejsen. Udlændingelovens § 43 a, stk. 2 gav mulighed for at yde et kontantbeløb til afviste asylansøgere, der medvirkede til udrejsen uden ugrundet ophold. Det var således helt tydeligt, at der var tale om to forskellige typer ydelser, og at den kontante hjælp, der kunne ydes efter udlændingelovens § 43 a, stk. 2 ikke var påvirket af hjælp til rejseudgifter mv, der kunne ydes efter udlændingelovens § 43 a, stk. 1.

DRC Dansk Flygtningehjælp forstår derfor ikke, hvorfor man med genetablering af mulighed for at yde hjælp til hjemrejse blander indholdet af udlændingelovens §§ 43 a, stk. 1 og stk. 2 sammen, således at der af den ydede hjælp til hjemrejse på op til 4.815 kr. pr. person over 18 år og op til 2.408 kr. pr. person under 18 år jf. udkast til ny bekendtgørelse kan fratrækkes udgifter til billet til fly, tog mv., til transport af personlige ejendele, til transport af udstyr nødvendigt for pågældendes erhverv samt andre udgifter forbundet med rejsen.

DRC Dansk Flygtningehjælp og politiet har rådgivet om støttemuligheden efter udlændingelovens § 43 a gennem mange år, og der har aldrig været tvivl om, at hjælpen efter udlændingelovens § 43 a, stk. 2 udgjorde en kontant hjælp, som på daværende tidspunkt udgjorde 3.000 kr. pr. person over 18 år og 1.500 kr. pr. person under 18 år, når de medvirkede uden ugrundet ophold til udrejsen – uden at der i øvrigt blev fratrukket udgifter forbundet med rejsen fra beløbet.

Det fremgår af **bemærkninger til L 156** (som fremsat den 29. januar 2003): Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Skærpelse af udsendelsesforanstaltningerne, effektivisering af sagsbehandlingen vedrørende ansøgninger om humanitær opholdstilladelse m.v.), at der med indførelse af § 43 a, stk. 2 gives "mulighed for at modtage 3.000 kr. til genetablering i hjemlandet, hvis udlændingen aktivt medvirker til udrejsen og rent faktisk udrejses". Det fremgår videre, at "Arbejdsgruppen har overvejet, om der – med henblik på at motivere afviste asylansøgere til at udrejse frivilligt – bør indføres hjemmel til, at udlændingen kan modtage et mindre kontant beløb, hvis udlændingen medvirker til udrejsen. Politiet vil således ved den personlige samtale i forbindelse med udrejsekontrollen kunne give udlændingen tilsagn om et mindre kontant beløb, hvis udlændingen medvirker til udrejsen.

Arbejdsgruppen finder, at det taler for forslaget, at næppe mange afviste asylansøgere har forladt deres hjemland og eventuelt realiseret alle deres værdier uden en god grund, selv om de ikke er berettiget til asyl. Endvidere kan en mindre startkapital gøre udsigten til en tilbagevenden til hjemlandet lidt mere attraktiv og

fremme lysten til selv at træffe beslutningen om at udrejse, særligt når udlændingen ved, at en udsendelse under alle omstændigheder er forestående.

Arbejdsgruppen finder, at det taler imod en generel støtteordning, at der kan være risiko for en pull-effekt i forhold til nye asylansøgere. Arbejdsgruppen finder imidlertid, at hvis beløbets størrelse begrænses til 3.000 kr., vil pull-effekten være begrænset. Endvidere skal støtteordningen alene anvendes over for afviste asylansøgere, der har fået afslag på en ansøgning om asyl i normalprocedure".

Det fremgår af Embedsmandsudvalgets rapport om asylansøgere mulighed for at få adgang til arbejdsmarkedet og bo uden for asylcentre fra juni 2012, at politiet i forbindelse med den intensiverede rådgivning af afviste asylansøgere, skulle vejlede udlændingen "om muligheden for at modtage økonomisk støtte – 3.793,84 kr. til personer over 18 år og 1.896,92 kr. til personer under 18 år (2012-satsen) – ved medvirken til udrejse til hjemlandet eller det tidligere opholdsland uden ugrundet ophold, jf. udlændingelovens § 43 a. Udlændingen vejledes herudover om, at politiet vil kunne hjælpe med praktisk bistand til planlægning af rejsen, ligesom politiet vil kunne betale billetter og transport af ejendele, hvis udlændingen ikke selv har penge hertil, jf. udlændingelovens § 43, stk. 2".

DRC Dansk Flygtningehjælp finder, at det vil udhule hjælpen til hjemrejse, som den var tiltænkt i udlændingeloven, hvor formålet var at give udlændingen en "mindre startkapital" til "genetablering i hjemlandet", hvis man fratrækker rejseudgifter fra den kontante støtte. Det forekommer desuden administrativt vanskeligt og tidskrævende at skulle fratrække diverse udgifter forbundet med hjemrejsen fra den økonomiske hjælp til hjemrejse, og vil kunne give anledning til forskelsbehandling afhængigt af, hvor dyre udgifterne er ved rejse til de forskellige lande.

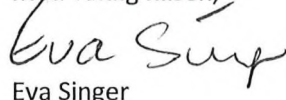
DRC Dansk Flygtningehjælp har mange års erfaring fra arbejdet med rådgivning om hjemrejse og reintegrationsstøtte, og har i forbindelse med reintegrationsforløbene tæt kontakt til reintegrationspartnere og ofte også de hjemvendte. Her fremgår det tydeligt, at det er meget vigtigt ikke at ankomme tomhændet til hjemlandet. Tilbagevendte befinder sig ofte i en situation præget af stor usikkerhed, hvor de både praktisk og mentalt skal omstille sig til en ny hverdag. Mange oplever det som at skulle starte forfra. Denne første periode efter tilbagevenden kan have stor betydning for deres videre reintegrationsproces, og en oplevelse af at have en vis handlekraft og en basal økonomisk tryghed i starten kan styrke mulighederne for en mere bæredygtig reintegration. Der går ofte noget tid, inden en reintegrationsplan kan iværksættes, og i den periode er det utrolig vigtigt at have noget at leve af, hvilket kan være meget svært, hvis man ikke vender tilbage til familie og/eller andet netværk. Såfremt den hjemvendte ikke har noget at leve af den første tid og ikke noget sted at bo, vil en del af in kind-hjemrejsestøtten ofte blive brugt til husleje, hvilket mindsker muligheden for at lave en langsigtet og bæredygtig reintegrationsplan.

DRC Dansk Flygtningehjælp skal derfor opfordre til, at man i bekendtgørelsen om hjemrejsestøtte mv. holder det kontante beløb, der udgør hjælp til hjemrejse, adskilt fra de øvrige udgifter, der måtte være forbundet med rejsen, herunder udgifter til billet til fly, tog mv., til transport af personlige ejendele, til transport af udstyr nødvendigt for pågældendes erhverv samt andre udgifter forbundet med rejsen.

Fejl i beløbet i § 7

Der ser ud til at være en fejl i det oplyste beløb i § 7, stk. 1, nr. 2. Udgiften til køb af personligt bohav i § 7, stk. 1, nr. 2 er oplyst til 31.836. Dette burde rettelig være justeret til 35.376 kr. (2025 takster).

Mød venlig hilsen,

Eva Singer

Asylchef

DRC Dansk Flygtningehjælp